

WVJ-JAARVERSLAG

VLAAMSE VERENIGING VAN JOURNALISTEN
VZW ERKEND ALS BEROEPSVERENIGING

VOORWOORD

Ook in 2024 boog VVJ zich over het statuut van de journalist, het vak en de staat van de persvrijheid. Ze kijkt daarbij naar het nationale en regionale niveau en beseft dat die deel uitmaken van een groter Europees en verder internationaal geheel. Die zienswijze vinden lezers weerspiegeld in het jaarverslag.

2024 was een jaar van verkiezingen en conflicten. De pers vervulde haar cruciale rol als waarheidsvinder en waakhond, en vormde een buffer tegen desinformatie en beïnvloeding. Die taak komt met de nodige risico's. Zo maakte Gaza medio december inmiddels ten minste 139 Palestijnse journalisten en persmedewerkers tot slachtoffer. Anderen raakten gewond of vermist. Zwijgen is geen optie.

Het jaarverslag zoomt in op buiten- en binnenland, contextualiseert en behandelt grote thema's als de officiële perskaart en faciliteiten, sociale uitdagingen voor journalisten in het algemeen en in het bijzonder voor freelancers en persvrijheid.

De kernwerking werd aangevuld met projecten als VVJ Academy en NieuwsWijsNeuzen. Ook die komen aan bod.

Het laatste hoofdstuk, tot slot, bevat *facts & figures* over de VVJ. De lezer vindt er info over onze visie en werking. Ook het communicatieluik dat grondig werd vertimmerd komt aan bod.

Afsluiten doe ik met wensen namens het team voor het nieuwe jaar, graag tot volgend jaar!

Charlotte Michils

Algemeen secretaris Vlaamse Vereniging van Journalisten

December 2024

SETTING THE SCENE

Belgische dagbladen bereiken dagelijks 5,4 miljoen lezers, goed voor 56,4 procent van alle Belgen boven de 16 jaar. Dat blijkt uit de laatste CIM-persbereikstudie. Ten opzichte van de vorige meting steeg het krantenbereik met bijna 2 procent. In Vlaanderen trekken dagbladen 3,5 miljoen lezers, wat overeenkomt met 37 procent van de bevolking. Deden het beter dan de vorige meting: Het Belang van Limburg en De Tijd (allebei plus 7 procent) en Gazet van Antwerpen (plus 3 procent). De cijfers van De Morgen en Het Laatste Nieuws bleven min of meer stabiel, terwijl Het Nieuwsblad (min 6 procent) en De Standaard (min 9 procent) hun bereik zagen afnemen.

De marges van Vlaamse mediabedrijven blijven wel onder druk staan door de slinkende advertentie-inkomsten, de stijgende kosten (elektriciteit, papier ...) en de verschuiving van het consumentengedrag naar het digitale. Papieren kranten en magazines houden in Vlaanderen wel stand, ondanks de opmars van de digitalisering. Dat blijkt uit een rondvraag van de VVJ bij DPG Media, Mediahuis, Roularta Media Group en Mediafin. De teneur bij die mediahuizen is dat papier zal blijven bestaan zolang het economisch rendabel is.

In hun zoektocht naar groei richten Vlaamse mediabedrijven zich intussen op het (nabije) buitenland in de hoop synergiën qua content en advertenties te creëren. Zo nam Roularta Media Group de magazines Happinez, Yoga, Psychologie en Flow over in Nederland. Mediahuis, dat in 2022 al 70 procent van de aandelen van het Duitse Medienhaus Aachen had gekocht, verwierf in 2024 de resterende aandelen. En DPG Media wilde RTL Nederland overnemen, maar wacht nog steeds op goedkeuring van de Nederlandse concurrentiewaakhond ACM (Autoriteit Consument en Markt). De ACM maakt zich onder andere zorgen over de pluriformiteit van het nieuwsaanbod in Nederland en de arbeidsmarktpositie van journalisten.

Mediaconcentratie en crossmedialiteit

Ook in België blijft de pluriformiteit van het nieuwsaanbod een issue, want 80 tot 100 procent van de Vlaamse mediamarkt is in handen van vijf spelers: VRT, DPG Media, Mediahuis, Roularta Media Group en Play Media. Dat blijkt uit het jaarlijkse mediaconcentratierapport van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM). De VRM pleit voor zowel meer transparantie als regulering om pluralisme in de Vlaamse media te bevorderen.

DPG Media is als enige actief in alle soorten mediaproducten. De crossmedialiteit, die in 2023 al courant geworden was in het Vlaamse medialandschap, zet zich in 2024 door. Merken zijn de belangrijkste ankerpunten en ze worden probleemloos van de ene mediavorm in de andere gegoten.

Opvallend daarbij is de verdere inburgering van TikTok bij verschillende mediamerken, hoewel er bezorgdheden blijven omtrent privacy en naleving van nieuwe regelgeving. TikTok wordt door Vlaamse mediamerken (HLN, Het Nieuwsblad, Het Belang van Limburg ...) gebruikt als nieuwsplatform, vooral om jongeren te bereiken.

Een tweede opmerkelijke vaststelling is dat magazines het moeilijk hebben om de omslag naar digitaal te maken. Via de platforms 'Mijn magazines' en 'Tijdschrift.be' bieden Roularta en DPG Media digitale toegang tot meerdere magazinetitels via één abonnement, maar toch blijft de populariteit van digitale edities achter bij die van de kranten. De markt voor tijdschriften blijft bijgevolg krimpen, wat resulteert in het verdwijnen of fuseren van titels. De magazinemarkt staat dus onder druk door de digitalisering en verschuivingen in consumentengedrag, maar mediagroepen blijven zoeken naar innovatieve oplossingen om relevant te blijven. Alle populaire magazines zien hun verkoopcijfers dit jaar niettemin dalen. Opvallend in de magazinemarkt is dat qua sociale media en websitebezoeken Roularta Media Group de uitgesproken marktleider is. Op vlak van betaalde verspreiding blijft DPG Media de grootste.

Ten derde springt de gestage opmars van podcasts in het oog. 26 procent van de Vlamingen is een actieve luisteraar. Die zijn vooral te vinden in de leeftijdsgroepen 25-34 (42 procent) en 18-24 jaar (34 procent). Het meest gebruikte platform om naar podcasts te luisteren is Spotify (52 procent), terwijl 31 procent naar podcasts luistert via apps of websites van Vlaamse mediamerken. De populariteit van podcasts blijft dus stijgen waardoor ze stilaan een integraal onderdeel worden van de mediaconsumptie in Vlaanderen.

Nieuwsconsumptie

Op basis van de meest recente Digimeter blijkt dat de Vlaming nieuwsgierig blijft en een sterke dagelijkse nieuwsconsumptiegraad vertoont: 89 procent volgt het nieuws dagelijks. Nog slechts 18 procent van de Vlamingen deed dat in 2023 door dagelijks de gedrukte krant ter hand te nemen. Inzake toestellen waarop nieuws geconsumeerd wordt, noteert de smartphone voor het eerst het breedste bereik in Vlaanderen als drager en touchpoint voor en gatekeeper naar nieuws.

Ook televisie blijft een belangrijke nieuwsbron. 45 procent van de Vlamingen kijkt dagelijks nog lineair/live tv, een verdere daling ten opzichte van eerdere jaren. Vooral jongeren kijken minder live tv. Het aantal digitale tv-abonnementen daalt, met een toename van 'cordcutters' (mensen die hun abonnement op kabel-tv opzeggen). Lokale zenderplatformen zoals VRT MAX en VTM GO winnen aan populariteit. 57 procent van de Vlamingen heeft een betalend streamingabonnement, met Netflix als marktleider.

Volgens de Digimeter blijft de Vlaming ook het medium radio gebruiken. Het jaarlijkse mediaconcentratierapport van de VRM voorspelt dat tegen 2030 ongeveer 75% van het luistervolume digitaal zal zijn. De volledige overgang naar digitale radio wordt gepland tegen 2031. Door die overgang komt er plaats vrij voor meer radioconcurrentie.

De twee gezichten van AI

In 2024 is AI niet meer weg te denken uit de journalistiek. Kan artificiële intelligentie straks ook de taken van de journalist overnemen? Tot op heden blijft de menselijke input noodzakelijk om belangrijke data van minder belangrijke te onderscheiden, om een menselijke toon toe te voegen en om getuigenissen af te nemen.

Maar AI heeft ook een hoog Dr. Jekyll and Mr. Hyde-gehalte. Niemand weet immers met welke data chatbots zoals ChatGPT, Gemini, DALL-E en Midjourney getraind worden. In de nieuwe kaderovereenkomsten die Mediahuis haar freelancers voorlegde in het najaar van 2024, is er alvast een bepaling geslopen rond geautoriseerd gebruik van journalistiek werk voor 'doeleinden van AI'. Dat doet meerdere vragen rijzen. Wat houdt dat gebruik voor AI-doeleinden precies in? Zijn er inmiddels deals gesloten met AI-bedrijven? VVJ wil een geïnformeerd debat. Journalisten die hun toestemming geven voor AI-gebruik, moeten tot slot een correcte vergoeding krijgen. Om die te kunnen bepalen is er maximale transparantie nodig.

Bronnen: Jaarrapport 2024 van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) en Digital News Report 2024 van Reuters Institute, VVJ-content.

MEDIAHUIZENOVERZICHT

Zoek je de hoofdredacteur of chef nieuws van een titel? Dan kan je terecht op journalist.be voor het geactualiseerde overzicht van de Vlaamse mediahuizen: [Mediahuizen | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

BUITENLAND

Met twee aanslepende conflicten in Oekraïne en het Midden-Oosten was 2024 opnieuw een dodelijk jaar. De Internationale Federatie van Journalisten (IFJ) spreekt begin december al van 97 gedode journalisten en persmedewerkers. Volgens IFJ-berichtgeving begin december maakte het conflict zeker 138 Palestijnse journalisten en persmedewerkers tot slachtoffer. Daarnaast raakten verschillende journalisten gewond of vermist.

In een recent rapport van 23 augustus 2024 hekelt de speciale VN-rapporteur voor de bevordering en bescherming van het recht op vrijheid van meningsuiting Irene Khan de wereldwijde gevolgen van het conflict in Gaza. Het rapport onthult een reeks zorgwekkende ontwikkelingen, waaronder aanvallen op journalisten, beperkingen op mediavrijheid, en bemoeilijkte toegang tot cruciale informatie.

VVJ en zusterorganisatie AJP veroordeelden meermaals het geweld tegen journalisten in het uitdijende conflict in Gaza. Dat gebeurde via persberichten en persoonlijke schrijvens ter attentie van toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Hadja Lahbib en de Israëlische ambassade in Ukkel.

De meest recente persberichten kunnen online geraadpleegd worden op:

<https://www.journalist.be/nl/nieuws/vvj-veroordeelt-andermaal-het-geweld-tegen-journalisten-in-uitdijende-conflict-in-gaza>

<https://www.journalist.be/nl/nieuws/vvjstatement-over-veiligheid-journalisten-in-conflict-middenoosten>

OFFICIËLE PERSKAART EN FACILITEITEN

Zoals bekend ijvert de sector voor een essentiële modernisering van de perskaart en de integratie van de twee beroepsstatuten.

Met betrekking tot de uitvoering van de erkenningsbeslissing door de VVJ legden de Vlaamse uitgevers – Vlaamse Nieuwsmedia - zes punten op tafel:

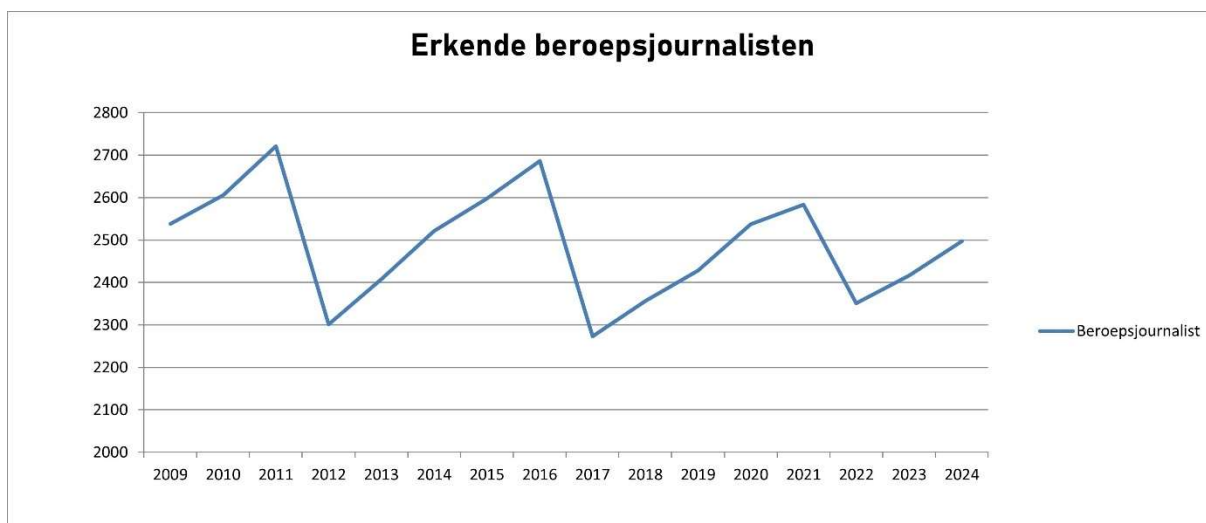
1. De eis van een officieel logo op de perskaart.
2. Volledige transparantie over de kostprijs van de persdocumenten, en de wijze waarop deze kosten worden gefinancierd. Een paritair samengesteld beheerscomité legt op basis hiervan de vergoeding voor de persdocumenten vast.
3. Eenzelfde prijs voor leden en niet-leden.
4. Stopzetting van koppelverkoop van persdocumenten én lidgeld VVJ.
5. Geen verwarring tussen de erkenningscommissie en de VVJ.
6. Ontwikkeling digitaal platform voor nieuwe erkenningen.

Met 1, 3, 6 kan VVJ onmiddellijk akkoord gaan. Ook is er geen probleem met betrekking tot punt 5. Met de voorgestelde suggesties kan VVJ quasi helemaal akkoord gaan. Wat punt 4 aangaat, is VVJ van mening dat er geen sprake is van koppelverkoop. Mocht dat wenselijk zijn, staat VVJ desalniettemin open voor communicatieve aanpassingen. Blijft nog over: punt 2. Vermits dit interne VVJ-keuken betreft, kan VVJ hier niet mee akkoord gaan. De voorgestelde prijs is een eerlijke afspiegeling van eerlijke personeels- en werkingskosten en onderging een logische prijsevolutie sinds de vorige gesprekken met de uitgevers meer dan tien jaar geleden.

AANTAL BEROEPSJOURNALISTEN, JOURNALISTEN VAN BEROEP EN STAGIAIRS

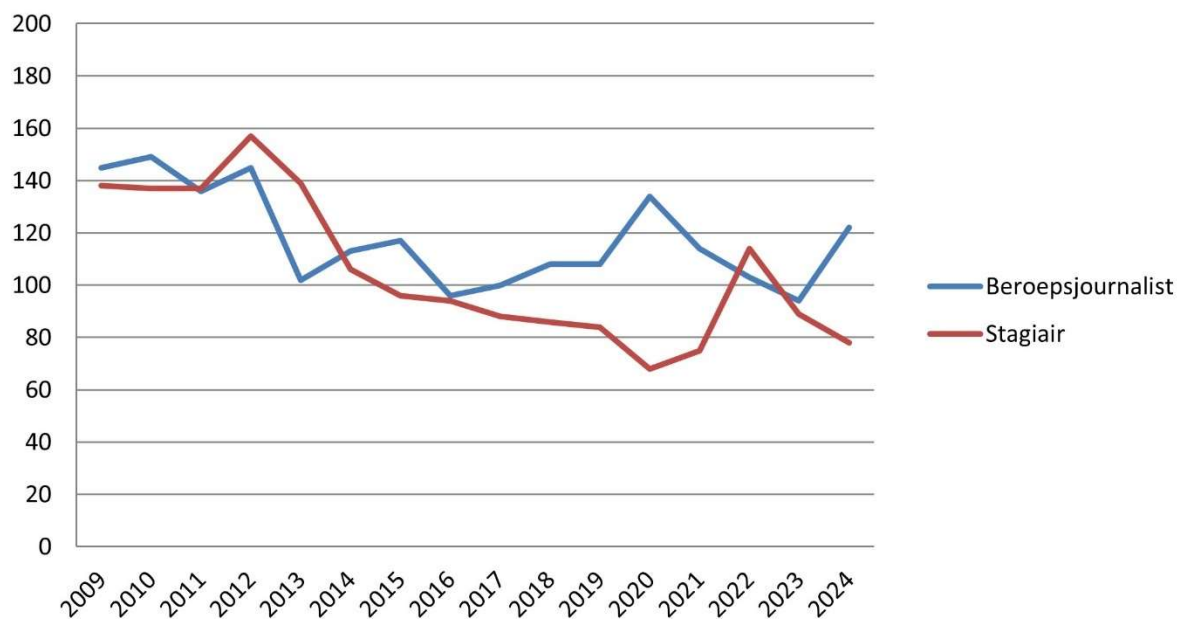
In België is de pers vrij, iedereen kan en mag zich 'journalist' noemen. Anders ligt het met de titel van 'beroepsjournalist' (journalist werkzaam voor algemene nieuwsmedia) en 'journalist van beroep' (journalist werkzaam voor de periodieke pers). Wie deze wil voeren, moet aan wettelijk vastgelegde voorwaarden voldoen. De belangrijkste: bezoldigd hoofdberoep gedurende twee jaar bij een nieuwsmidium in een redactionele functie en geen onverenigbare werkzaamheden. Een positieve erkenningsbeslissing leidt tot een officiële perskaart van de FOD Binnenlandse Zaken. Info over de erkenning als beroepsjournalist vind je op cebj.be. Meer info over de erkenning als journalist van beroep vind je op [Aanvraag van het doorgangsbewijs voor de Periodieke Pers \(2022 – 2026\) – AJPP – VJPP](#).

Onderstaande grafieken en tabellen tonen de evolutie van het aantal beroepsjournalisten, journalisten van beroep en stagiairs.

Erkend	Beroepsjournalist	Journalist van Beroep
2009	2538	
2010	2606	
2011	2721	
2012	2301	
2013	2408	
2014	2521	
2015	2598	
2016	2686	
2017	2273	
2018	2356	
2019	2428	
2020	2537	
2021	2583	
2022	2351	166
2023	2417	172
2024	2497	182

Nieuwe stagiairs en beroepsjournalisten

Nieuw erkend	Beroepsjournalist	Stagiair	PM	Journalist van beroep
2009	145	138	26	
2010	149	137	33	
2011	136	137	26	
2012	145	157	32	
2013	102	139	34	
2014	113	106	39	
2015	117	96	35	
2016	96	94	39	
2017	100	88	38	
2018	108	86	16	
2019	108	84	22	
2020	134	68	33	
2021	114	75	42	
2022	103	114	30	8
2023	94	89	12	8
2024	122	78	27	11

Volgens het Profiel van de Belgische journalist, onderzoek van de UGent, UMONS en de ULB, werkt drie kwart van de beroepsgroep als loontrekkende. Het overige kwart is hoofdzakelijk als zelfstandige aan de slag.

In dit hoofdstuk worden enkele algemene werven belicht zoals genAI en welzijn. Daarnaast volgt een kort verslag over de beroepen tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 19 juni 2022 tot omzetting van de DSM-Richtlijn voor het Grondwettelijk Hof.

Naast de algemene komen zoals steeds de freelance kwesties aan bod. Dat zijn er anno 2024 heel wat.

ALGEMEEN

AI

Nieuw Amerikaans onderzoek, gepubliceerd in het tijdschrift Science in juni, liegt er niet om: de impact van generatieve AI op de nieuwsindustrie kan nauwelijks onderschat worden. Met grote taalmodellen (Large Language Models) valt 43,4% tot 52,4% efficiëntiewinst te boeken binnen journalistiek werk. Extra software pompt die percentages verder op tot 83,4% en 76,2%.

Wil genAI-output kwaliteitsvol zijn, dan is de inputzijde van cruciaal belang. In de recente Mediahuis-kaderovereenkomsten voor freelancers is een deelbepaling opgenomen die het gebruik van journalistiek werk voor AI-doeleinden mogelijk maakt.

De VVJ-raad van bestuur maakt zich zorgen over het gebruik van journalistiek werk voor AI-doeleinden. Het gebruik van content voor artificiële intelligentie (AI) moet verduidelijkt en vergoed worden. Tegelijk moet er een opt-out mogelijk zijn.

1. Onduidelijke afspraken

Overeenkomsten moeten specificeren welke AI-toepassingen worden bedoeld en hoe ethisch gebruik van content wordt gegarandeerd. Er moet vermeden worden dat freelancers onbedoeld bijdragen aan technologieën die hun eigen werk bedreigen.

2. Geen eerlijke compensatie

Het gebruik van content voor AI-doeleinden levert economische waarde op. Het is niet meer dan logisch dat freelancers hiervoor een vergoeding ontvangen. Een eerlijke beloning en jaarlijkse indexatie zijn essentieel om hun werkelijke bijdrage te erkennen.

3. Beperkte keuzevrijheid

Freelancers moeten kunnen weigeren dat hun werk wordt ingezet als trainingsdata voor AI. Een opt-outmogelijkheid is nodig om hun autonomie en professionele integriteit te waarborgen.

VVJ vraagt de nieuwsindustrie om duidelijke richtlijnen, gepaste vergoedingen en een opt-outoptie. Alleen zo worden de rechten van freelancers gewaarborgd en blijft de sector toekomstbestendig in een snel veranderend technologisch landschap.

VVJ vindt bereidheid bij de Europese Federatie van Journalisten (EFJ) en nationale zusterorganisaties om van deze kwestie een speerpunt te maken.

BEROEPEN TOT GEDEELTELIJKE VERNIETIGING VAN DE WET VAN 19 JUNI 2022 TOT OMZETTING VAN DSM-RICHTLIJN VOOR HET GRONDWETTELIJK HOF

Eind september kwam het niet tot een uitspraak van het Grondwettelijk Hof in het annulatieberoep van Google en co tegen enkele bepalingen van de wet die de DSM-richtlijn omzet.

De richtlijn regelt onder meer het persuitgeversrecht dat persuitgevers recht geeft op hun deel van de koek wanneer perspublicaties online geëxploiteerd worden. De vergoeding die persuitgevers ontvangen moet gedeeld worden met journalisten. De richtlijn heeft het over een 'passend' deel voor journalisten.

Concreet sprak het Grondwettelijk Hof zich enkel uit over de bevoegdheidskwestie. Het oordeelde dat de federale overheid wel degelijk bevoegd was om de richtlijn om te zetten. Bijkomend stelt het Grondwettelijk Hof prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de EU.

Hangende de procedure die niet schorsend is, bereikten Google en de Vlaamse uitgevers een koepelakkoord.

WELZIJN

De job van journalist is veeleisend. Ook wie niet aan het werk is, volgt de actualiteit en blijft bereikbaar voor bronnen. Het tempo werd door de digital first-aanpak en de veelheid van communicatieapps alleen maar opgevoerd. Dat maakt journalisten kwetsbaar voor burn-out en stress. Waken over welzijn is dan ook van cruciaal belang. Hoe zorgen we ervoor dat de job leefbaar blijft? Hoe knippen we onnodige stress eruit? Dat veronderstelt onder meer gedegen optreden tegen grensoverschrijdend gedrag, zowel intern als extern.

VVJ nam deel aan een hoorzitting over grensoverschrijdend gedrag in het Vlaams Parlement. Volgens de eerder aangehaalde vijfjaarlijkse profielschets van de Belgische journalist had liefst 50% van de beroepsgroep te maken met grensoverschrijdend gedrag. Ook seksueel grensoverschrijdend gedrag bleek een aandachtspunt. Liefst 99 journalisten (7,1%) getuigen over - verbaal of fysiek - seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het zijn cijfers die het belang van het in 2022 uitgerolde sectoraal actieplan enkel benadrukken.

De hoorzitting kan herbekeken worden op <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1800674>

VVJ WERKT MEE AAN CAMPAGNE OVER HET VLAAMS MELDPUNT GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

In het licht van deze welzijnsproblematiek werkte VVJ ook mee aan een campagne over het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

FREELANCERS

PROGRAMMAWET

De programmawet van 26 december 2022 hervormde het fiscale voordeelregime voor auteursrechtvergoedingen. Om kort te gaan: journalistiek werk valt – voorwaardelijk – binnen het nieuwe toepassingsgebied. Wel zakt de in aanmerking te nemen auteursrechtvergoeding naar 30% van de totale vergoeding (inclusief de vergoeding voor de geleverde prestaties dus). Dat gebeurt niet abrupt. Voor aanslagjaar 2024 (inkomstenjaar 2023 dus) kan er nog 50% ingebracht worden als auteursrechtvergoeding en verandert er dus niets. Dat is anders vanaf aanslagjaar 2025 (inkomstenjaar 2024): dan daalt het aandeel auteursrechten naar 40%. Vanaf aanslagjaar 2026 (inkomstenjaar 2025) ten slotte bedraagt de auteursrechtvergoeding definitief 30% van de totale vergoeding. Meer info over de programmawet kan je vinden op [Uitgelegd: ruling 2024 voor freelancejournalisten | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

RULING

ALGEMEEN

De globale vergoeding die journalisten ontvangen omvat een prestatie- en auteursrechtelijke vergoeding. De laatste vergoeding dekt de eerste exploitatie (bijvoorbeeld website) maar even goed elke andere exploitatie erna (papier, apps, ...).

De 2024-ruling voor freelancers laat het voorwaardelijk toe om de huidige globale vergoeding op te splitsen in een vergoeding voor een eerste exploitatie en één voor aanvullende exploitaties. De eerste vergoeding dekt opnieuw een prestatie- en auteursrechtelijke vergoeding. De tweede is een zuiver auteursrechtelijke vergoeding.

De ruling heeft administratief heel wat voeten in de aarde. Zo moeten er twee kaderovereenkomsten zijn en is er onderscheiden facturatie nodig.

De ruling geldt in de regel enkel voor wie ze aanvroeg: Belga, DPG Media, Mediafin, Mediahuis, Roularta en Euractiv. Voor andere uitgevers heeft ze slechts precedentwaarde.

VVJ volgde dit dossier stipt op: van de aanvraag van de ruling tot en met de implementatie.

Leden kregen toegang tot uitgebreide informatie: achtergrondstukken, een FAQ, een cijfervoorbeeld, modeldocumenten en advies over de voorgelegde kaderovereenkomsten.

BTW

De Dienst Voorafgaande Beslissingen maakt een eind aan de onduidelijkheid op het vlak van btw. Als de btw-vrijstelling ex artikel 44, §3, 3° btw-wetboek niet van toepassing is, geldt het 6%-tarief voor de totaliteit van de eerste alsook voor de tweede vergoeding. Pro memorie: de btw-vrijstelling is van toepassing op door de auteur gesloten contracten van uitgave. Van een contract van uitgave is sprake wanneer de uitgever aan wie de werken worden aangeboden zich ertoe verplicht ze te publiceren. Volgens de ruling is dat doorgaans wel het geval voor zelfstandige schrijvende journalisten en dagbladcorrespondenten.

QUID NIET-AANVRAGERS?

VVJ voert overleg met uitgevers en koepels die de ruling niet kunnen toepassen.

VRT & CREATIVE SHELTER

Correspondenten komen bij vrt niet in aanmerking voor een vergoeding in auteursrechten. Toch worden de auteursrechten uitgebreid geregeld in hun contracten. Dit 'voor zover de bijdragen auteursrechtelijk beschermd zijn'. Daar komt bij dat externe bedrijven de administratieve opvolging van auteursrechten voor hun rekening nemen. De freelancer vergoedt hen daarvoor. Nochtans is de inhouding en doorstorting van de roerende voorheffing een wettelijke verplichting voor de opdrachtgever. VVJ ging het gesprek hierover aan met vrt.

INDEXERING

GROOTSCHEEPSE ACTIE ROULARTA

Midden december 2023 ontvingen directieleden en uitgevers van Roularta Media Group een open brief. Meer dan honderd freelancers, zowel Nederlandstalige als Franstalige, hadden zich verenigd om hun zorgen over stijgende kosten over te brengen. Met steun van de VVJ en AJP vroegen zij een collectieve indexering van hun vergoedingen, naar het voorbeeld van andere mediabedrijven. 'We zijn trots op ons werk, maar goede journalistiek heeft een prijs', klinkt het in de brief. Tot op heden blijft een antwoord van de directie uit. Ook hernieuwde oproepen in januari 2024 vielen in dovemansoren. Op herhaalde vragen van VVJ om overleg bleef het stil.

LAATTIJDIGE BETALING: MEDIANATION

VVJ volgde de betalingsmoeilijkheden die ook freelancers bij Mediation ondervonden succesvol verder op in 2024.

E-FACTURATIE

Vanaf 1 januari 2026 wordt e-facturatie verplicht in B2B-situaties in België. Concreet houdt dat in dat zelfstandige journalisten hun facturatieproces volledig digitaal moeten afhandelen, van de opmaak en verzending van facturen tot de verwerking in de boekhouding en de betaling. VVJ volgt dit dossier stipt op en informeert haar leden in De Journalist en op haar moedersite journalist.be.

VADEMECUM VOOR FREELANCERS EN JOURNALISTENLOKET.BE

Net als elk jaar werden in 2024 het Vademecum voor freelancers en de uitdraai daarvan op journalistenloket.be grondig geactualiseerd. Met dit handboek wil VVJ tegemoetkomen aan de informatiebehoefte bij jongeren maar ook geroutineerde journalisten vinden er ongetwijfeld nog antwoorden in.

BELASTINGAANGIFTE

Jaarlijks loodst VVJ haar zelfstandige leden (eenmanszaken) door de belastingaangifte (personenbelasting). Dat gebeurde ook in 2024. De focus ligt op fiscaliteit eigen aan het journalistenberoep. Op het einde komt ook specifieke info aan bod voor journalisten in bijberoep en voor wie occasioneel bijverdient in de journalistiek.

EUROPEES niveau

EMFA

ALGEMEEN

Als de staat van de persvrijheid een graadmeter is voor de gezondheid van de democratie, is er Europees intussen een stevige verbandkist nodig. Journalisten en mediabedrijven staan onder druk. Hoewel de uitdagingen in de ene lidstaat groter zijn dan in de andere, zijn er belangrijke gedeelde noden. Europa springt bij, in het kader van het actieplan voor Europese democratie, met fondsen en wetgeving.

Op wetgevend vlak pakte Europa uit met een verordening over mediavrijheid. EMFA of European Media Freedom Act bevat waarborgen tegen redactionele inmenging, spyware, onderfinanciering van openbare omroepen, willekeur van onlineplatformen met gatekeeperrol, gebrekkige transparantie over media-eigendom en overheidsreclame. Daarnaast biedt ze een beoordelingskader voor marktconcentraties met mogelijke impact op mediapluralisme en redactionele onafhankelijkheid.

Via EFJ volgde VJ stipt het wetgevend proces op.

BESCHERMING VAN JOURNALISTIEKE BRONNEN EN SPYWARE

EMFA ontfermt zich ook over de bescherming van journalistieke bronnen. VJ is tevreden met deze Europese waarborgen. Kanttekening is wel dat uitgerekend EMFA een wettelijke basis creëerde voor de inzet van spyware bij journalisten. Of de daarmee gepaard gaande *checks and balances* effectief afdwingbaar zijn, zal in de toekomst moeten blijken.

VERORDENING KINDERMISBRUIK

VJ sloot zich aan bij de kritiek op de verordening tegen kindermisbruik. Extra gevoelig lagen de voorgestelde technologieën, zoals 'chat control' en 'upload moderatie' wegens mogelijke schendingen van fundamentele rechten.

De aanpak van het Belgische voorzitterschap richtte zich onder meer op 'upload moderatie', een systeem dat beelden scant op mogelijk kindermisbruik voordat ze verstuurd worden. Dat zou een alternatief bieden voor 'chat control', dat het berichtenverkeer na verzending analyseert en versleuteling direct aantast. Voorstanders van 'upload moderatie' stellen dat het de privacy beter respecteert omdat het niet direct ingrijpt in end-to-end-encryptie, een technologie die wordt gebruikt door populaire apps zoals WhatsApp, Signal en iMessage. Een argument dat critici weinig kon bekoren.

Volgens tegenstanders raakt ook 'upload moderatie' de kern van de fundamentele rechten, zoals het recht op privacy en de vrijheid van informatie. Zo zouden de voorgestelde scansystemen niet waterdicht zijn en regelmatig vals-positieven genereren, waarbij onschuldige beelden onterecht als verdacht worden aangemerkt. Bovendien is het proportioneel controleren van álle burgers in plaats van gericht opsporen van verdachten een maatregel die moeilijk te rechtvaardigen is.

De drijfveer achter het Europese optreden is de volgens Child Focus zorgwekkende stijging van kindermisbruikbeelden en -video's. Veel van dit materiaal circuleert in versleutelde netwerken, wat opsporing bemoeilijkt.

OPENBAARHEID VAN BESTUUR

30 JAAR FEDERALE OPENBAARHEID VAN BESTUUR: LAATSTE OPROEP VOOR GRONDIGE MAKE-OVER.

In 2024 mocht de federale openbaarheidsregeling 30 kaarsjes uitblazen. Na de recente wetswijziging die vooruitgang maar zeker ook achteruitgang bracht, blijven er nog heel wat verbeterpunten over. Daarom blijft VVJ ijveren voor een grondige modernisering.

Op de minimale eisenlijst:

- Een beroepsorgaan met bindende beslissingsbevoegdheid. Geen échte openbaarheid en controlebevoegdheid zonder sterk beroepsorgaan.
- Schrap de twee nieuwe absolute uitzonderingen zoals ingevoerd door de recente wetswijziging.
- Voer een versnelde procedure in bij urgentie. Inspiratie kan gehaald worden bij de procedure in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De volledige eisenbundel (#RightToKnow) is terug te vinden op

<https://www.journalist.be/nl/nieuws/righttoknow-vvj-met-eisenpakket-naar-federale-en-vlaamse-overheid>.

JUSTJUDGMENT VOOR JOURNALISTEN: NOG NIET VOOR MORGEN

'Gewone vonnissen en arresten vastkrijgen is voor een journalist nog altijd een klus: de rechtbanken hebben verschillende regels – sommige anonimiseren, andere niet – en al te vaak moeten perskaarten opnieuw worden opgestuurd.' Deze uitspraak is een understatement. JustJudgment en het luik voor journalisten kan daar verandering in brengen maar loopt fors vertraging op.

JustJudgment (ook aangeduid als CeReBRO of Centraal register voor beslissingen van de rechterlijke orde) vindt zijn grondslag in de wet van 16 oktober 2022 (BS 24 oktober 2022). De database heeft een besloten en een publiek luik. Het eerste bevat alle integrale uitspraken en is de authentieke bron voor de rechterlijke orde.

Journalisten hebben, net als wetenschappers en historici, toegang tot het besloten deel. Het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat verwerking van gespecificeerde, individuele en niet-gepseudonimiseerde vonnissen en arresten voor journalistieke doeleinden kan mits machtiging en onder voorwaarden. Het is het beheerscomité van het centraal register dat instaat voor deze machtiging.

VVJ hoopt op versnelling in dit project. JustJudgment is het antwoord op de wildgroei aan werkwijzen in de rechtbanken.

VERKRIJGEN RECHTERLIJKE UITSPRAKEN BIJ RECHTBANKEN LEUVEN EN BRUSSEL

VVJ deed meerdere interventies op vraag van journalisten. In Leuven leverde dat weinig hands-on respons op, in Brussel bleek er heel wat goodwill om te komen tot een vlotte communicatie met de pers.

VERKIEZINGEN HOGE RAAD VOOR DE JUSTITIE EN TOEGANG VOOR DE PERS: PLEIDOOI VOOR MEER TRANSPARANTIE

In de aanloop naar de verkiezing van nieuwe leden-magistraten bij de Hoge Raad voor de Justitie (HRJ) rezen er vragen over de beperkte toegang van de pers tot de informatievergaderingen waar kandidaten zich voorstelden. VVJ kaartte dit aan bij de HRJ.

De HRJ vervult immers een cruciale brugfunctie binnen de Belgische justitie, door te waken over een onafhankelijke en objectieve organisatie van het rechtsstelsel. VVJ benadrukte dat deze uitgesproken maatschappelijke rol vraagt om maximale transparantie. Wie de HRJ-mandaathouders worden, is van groot belang voor de manier waarop de organisatie haar missie vervult. Het spreekt voor zich dat journalisten het publiek afdoende moeten kunnen informeren over de kandidaten die deze sleutelfuncties bekleden.

PERSVRIJHEID & FESTIVALS / OPTREDENS GROTE INTERNATIONALE ARTIESTEN

In een recent schrijven waarschuwt VVJ voor toenemende beperkingen die professionele cameraploegen en persfotografen ervaren bij het verslaan van festivals en concerten. Deze restricties bedreigen de journalistieke kwaliteit en vrijheid bij het in beeld brengen van cultuur- en muziek evenementen in Vlaanderen.

Zo krijgen professionele cameraploegen steeds minder toestemming om zelf beelden te maken tijdens optredens, zowel van internationale als van Belgische artiesten.

Een ander knelpunt betreft de beschikbaarheid van captatiebeelden, die vaak pas na het optreden goedgekeurd worden. Dat vertraagt het journalistieke proces en leidt tot verspilling van middelen en tijd. Tot slot is het ook vaak verboden om vox pops af te nemen met artiesten op de achtergrond.

Voor concertfotografen zijn de beperkingen eveneens fors. Zij worden steeds vaker geweerd uit de frontstage, waardoor authentieke sfeerbeelden ontbreken en er vaker wordt teruggegrepen naar archiefmateriaal.

Tot slot wordt het gebruik van beeldmateriaal beperkt tot specifieke platformen, wat in een digitale wereld onhoudbaar is.

VVJ ontving heel wat reacties en volgt verder op.

RECHT OP PRIVACY

HET RECHT OM VERGETEN TE WORDEN

ALGEMEEN

Eens op het internet, altijd op het internet? Vorig jaar gelastte het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in Straatsburg de Franstalige krant *Le Soir* om de naam van een bestuurder die verantwoordelijk was voor een dodelijk verkeersongeval in 1994 te wissen in het online archief. Voor de Vlaamse uitgever is de uitspraak geen gamechanger. Al sinds de opkomst van nieuwssites en onlinepublicaties denken ze noodgedwongen na over *le droit à l'oubli*.

In [De Journalist #249](#) komt aan bod dat het recht om vergeten in opmars is. 'Mensen vragen dagelijks om vergeten te mogen worden', klinkt het bij DPG Media. Eenzelfde geluid is te horen bij Mediahuis. Bij *De Tijd* en *L'Echo* lopen dan weer slechts enkele verzoeken per jaar binnen. De VRT bevindt zich ergens tussen de twee eerste groepen en Mediafin in.

Persoonsgegevens mogen niet lichtzinnig gewist worden. Nieuwsarchieven vormen het collectief geheugen, de integriteit ervan is essentieel. Het recht op vrije meningsuiting staat of valt met toegang tot – recente én oude - informatie. Feiten zijn heilig, wissen of bijwerken komt neer op het herschrijven van de geschiedenis. In de zaak-Hurbain werd dan wel de naam geschrapt in het online archief, de papieren versie blijft beschikbaar.

De aard en ernst van de gerechtelijke feiten, het actualiteitsgehalte of historisch en wetenschappelijk belang, het wordt allemaal meegenomen in de belangenafweging. Ook de efficiëntie van de maatregel en de inspanning van de anonimisering voor de uitgever worden in rekening gebracht.

VVJ volgt de belangenafweging persvrijheid-privacy verder op.

SECTOROVERLEG

In het licht van bovenstaande moet ook het sectoroverleg over het charter voor online publicaties dit jaar gezien worden. Het charter is een initiatief uit 2017 van printuitgevers en omroepen aan weerszijden van de taalgrens. Burgers kunnen vragen om een rechtzetting of om gerechtelijke informatie te actualiseren. Daarnaast is het mogelijk om een koppeling naar een webpagina te verwijderen.

VVJ LAAKT VEROORDELING JOURNALIST DIRK SELIS IN STRAFZAAK-HEEREN

Journalist Dirk Selis, veroordeeld wegens inbreuk op de privacyregelgeving na berichtgeving over de prioritaire coronavaccinatie van oud-burgemeester Veerle Heeren, heeft beroep aangetekend. De rechtbank legde hem de minimumboete van 2000 euro op met uitstel van twee jaar. De schadevergoeding van 5000 euro die Heeren had gevorderd, werd afgewezen.

Volgens de rechtbank zijn journalistieke werkzaamheden geen vrijgeleide voor journalisten om onrespectvol om te springen met persoonsgegevens. De rechtbank viseert niet de publicatie as such, maar wel een voorbereidende dubbelcheck van Selis bij een apothekeres. Selis had haar een screenshot voorgelegd met codes van de vaccinatie van Heeren, ook Heerens naam stond daarop vermeld. De rechtbank oordeelt nu dat voor de verificatie enkel de codes van de vaccinatie hadden volstaan. Gegevensverwerking moet immers minimaal zijn en enkel voor zover nodig voor het beoogde doel.

VVJ betreurt de gekunstelde opdeling tussen publicatie en voorafgaandelijke (een-op-een-)verificatie, een essentieel aspect van kwaliteitsvolle berichtgeving. Ze acht deze in strijd met de finaliteit van de Europese wetgever om het recht op privacy te verzoenen met het recht op informatie. Dit ruikt naar misbruik van de privacyregelgeving om kritische stemmen het zwijgen op te leggen en dat maakt het tot een gevaarlijk precedent.

PREVENTIEVE CENSUUR AL DAN NIET IN COMBINATIE MET EEN EENZIJDIG VERZOEKSCHRIFT

DPG MEDIA TEGEN CONNER ROUSSEAU: PUBLICATIEVERBOD NIET GERECHTVAARDIGD

Vooruit-voorzitter Conner Rousseau had DPG Media niet mogen verbieden een artikel over hem te publiceren. Dat bevestigde het Gentse hof van beroep in maart 2024. Voor het artikel werd geciteerd uit een proces-verbaal naar aanleiding van mogelijke racistische uitlatingen van Rousseau in een café in Sint-Niklaas.

Het hof draait zo de beslissing van de kortgedingrechter van Dendermonde terug. VVJ, die zich aansloot bij het derdenverzet van DPG Media, is tevreden dat de grote principes bevestigd zijn. In het andere geval dreigde verslaggeving over lopende strafzaken ernstig bemoeilijkt te worden.

In tegenstelling tot de rechtbank van eerste aanleg volgt het hof van beroep het derdenverzet van DPG Media en wijst het de vordering van Conner Rousseau af. In zijn arrest verwijst het hof naar het grondwettelijk verbod op preventieve censuur en acht het de beschikking er flagrant mee in strijd. Ze staat ook haaks op artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dat het recht op vrije meningsuiting regelt. Dat recht is dan wel niet absoluut, toch moet elke beperking een strenge toets doorstaan.

Die strenge toets doorstaat de maatregel niet. Ten eerste is er in ons land geen wettelijke basis voor een preventief publicatieverbod. Daarnaast is er 'geen sprake van een 'dwingende sociale noodwendigheid' om de publicatie van het artikel te verbieden (middels een dermate algemeen verbod)'. Als politicus en publiek figuur is Rousseau zelf zeer actief in de media en op sociale media. 'Hij moet hiervan de gevolgen dragen en beseffen en erbij nemen dat hij ook voor minder positieve of ronduit negatieve berichten in de schijnwerpers staat.' Daarbij komt dat er al bericht was over het incident en dat de feiten zich afspeelden op een publiek toegankelijke plaats. Het hof houdt er ook rekening mee dat het een maatschappelijk bijzonder relevant onderwerp was.

PREVENTIEVE CENSUUR OOK IN DE LIFT AAN FRANSTALIGE KANT

Ook aan Franstalige kant zit preventieve censuur in de lift.

Op 10 oktober verbood een Belgische rechtbank de publicatie van een artikel door de krant Le Soir en andere media van de Rossel-groep.

Het artikel ging over een juridische procedure tegen Maxime Degey (MR), kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen in Verviers. Deze en andere recente beslissingen wijzen op een verontrustende inperking van de persvrijheid in België.

Een andere zaak, aangespannen door ontslagnemend minister van Binnenlandse Zaken Annelies Verlinden (CD&V), beoogt de verwijdering van online publicaties over Qatargate bij de Franstalige mediagroep Sudinfo. De minister vraagt bovendien het verbod van gelijkaardige artikels in de toekomst. Eerder had de Franstalige ondernemingsrechtbank in Brussel zich al bevoegd verklaard om te oordelen over een mogelijk uitzendverbod van een RTBF-documentaire.

OPNAMES IN DE RECHTZAAL VOORTAAN STRAFBAAR

Sinds 1 september 2024 is het maken van geluids- of beeldopnames tijdens zittingen zonder toestemming van het gerecht strafbaar. Dat wordt ruim geïnterpreteerd. Een verbod omvat niet enkel het vastleggen, maar ook het bewaren en verspreiden van dergelijke opnames. Wie het verbod aan zijn laars lapt, riskeert maar liefst een gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en een boete van 200 tot 10.000 euro.

Hoewel men met het verbod in eerste instantie heimelijke opnames van advocaten viseerde, geldt het verbod voor iedereen, ook voor journalisten. VVJ volgt de situatie op.

VVJ EN AJP NAAR GRONDWETTELIJK HOF TEGEN BEPALINGEN OVER STAATSGEHEIM IN NIEUWE STRAFWETBOEK

Op 4 oktober 2024 hebben VVJ, Franstalige zusterorganisatie AJP en la Ligue des droits humains een beroep ingediend bij het Grondwettelijk Hof tegen drie bepalingen van het nieuwe Wetboek van Strafrecht.

Deze bepalingen, die de definitie (artikel 564, 3° van het nieuwe Strafwetboek), openbaarmaking (artikel 582 van het nieuwe Strafwetboek) en ontvangst (artikel 586 van het nieuwe Strafwetboek) van staatsgeheimen regelen, vormen volgens de organisaties een ernstige bedreiging voor de persvrijheid en de essentiële rol van klokkenluiders.

De bepalingen breiden de definitie van staatsgeheimen gevoelig uit en bevatten vage termen zoals 'internationale betrekkingen' en 'wetenschappelijk potentieel', wat kan leiden tot willekeurige vervolgingen. Daarnaast zijn de opgelegde straffen buitensporig: journalisten of klokkenluiders riskeren gevangenisstraffen tot tien jaar voor het onthullen van informatie die in het publieke belang is.

Volgens VVJ en AJP ondermijnt deze wetgeving het journalistieke werk en belemmert het de toegang van het publiek tot cruciale informatie.

De uitspraak wordt verwacht in 2026.

VEILIGHEID VAN JOURNALISTEN

Met zijn jaarrapport focust persveilig.be – het aangifteplatform voor meldingen van agressie tegen journalisten – op nationale incidenten. Dat waren er in 2024 – het jaar van 'de moeder aller verkiezingen' – heel wat.

Tegelijk kan dit rapport niet buiten de slachtoffers in internationale conflicten (zie hoger). Op 7 oktober herdacht Israël de Hamas-aanval. Als reactie startte het een almaar uitdijende oorlog die een ontzagwekkend aantal burgerslachtoffers maakte. Onder die slachtoffers bevinden zich ook veel journalisten. Begin oktober waren er liefst 136 Palestijnse, 4 Israëliëse en 5 Libanese gedode journalisten in Gaza. Ook Vlaamse collega's [Robin Ramaekers](#) en [Stijn De Smet](#) raakten gewond. En het Midden-Oosten is niet het enige kruitvat. In Oekraïne zijn na drie en een half jaar oorlog 18 journalisten gedood. Dit rapport herdenkt alle journalisten die de ogen en oren van de wereld willen zijn in internationale conflicten.

Nationale incidenten in 2024 tot medio oktober '24

Pleidooi voor genuanceerde dialoog met het middenveld

Niet akkoord met berichtgeving? Dat kan perfect. Probeer wel genuanceerd te blijven en in dialoog te gaan. Een nobel maatschappelijk doel vergoelijkt geen bagger. [@WegWanBeheer](#), een activistisch account op X over verkeersveiligheid, verwijt De Standaard in een post op 19 februari een 'bron voor gesubsidieerde informatie' te zijn.

Agressie tegen journalisten van ROBTv en Het Nieuwsblad tijdens brandverslaggeving in Bertem

Op zaterdagavond 10 maart werd een videojournalist van ROBTv bedreigd terwijl hij verslag deed van een brand in een loods in Bertem. Een jonge man beledigde hem en negeerde zijn pogingen tot gesprek. Een oudere man kwam tussenbeide en blokkeerde de camera, waarna hij de journalist lichtjes duwde toen deze dreigde de politie in te schakelen. De journalist meldde het incident bij de politie, die met de man sprak. Ook een journalist van Het Nieuwsblad werd onder druk gezet van omstanders om beelden te wissen.

VRTNWS-journalist belasterd op Twitter na artikel over onderzoek naar Sven Pichal

Na een [artikel](#) over bijkomend onderzoek naar voormalig radiopresentator Sven Pichal beschuldigt een man uit Oudbergen een VRTNWS-journalist ten onrechte van drugsgebruik op X. In de [tweet](#) noemt de man de volledige naam en woonplaats van de journalist en beweert hij valselijk dat hij deze informatie uit diens omgeving heeft vernomen.

Ook plaatste hij een herkenbare foto, wat de veiligheid en privacy van de journalist én diens zoon in gevaar brengt. De journalist, die de man niet kent, heeft een klacht ingediend bij de politie wegens laster. Het vooronderzoek van het parket van Limburg loopt nog. De journalist laat aan de VVJ weten dat 'hij er nog wekelijks over aangesproken wordt op straat en dat het zijn professionele contacten bemoeilijkt heeft'.

VRT-journalisten misbruikt in online oplichting

Op sociale media circuleren opnieuw valse nieuwsberichten met VRT-gezichten. [Dat](#) kopt VRT NWS CHECK. In nagemaakte interviews proberen oplichters mensen naar valse beleggingsplatformen te lokken. Een van de valse berichten toont bijvoorbeeld een interview met Bart De Wever over investeringen. De scams zijn in de eerste plaats gevaarlijk voor wie er het slachtoffer van wordt. Tegelijk ondermijnen ze de geloofwaardigheid van de journalist door er misbruik van te maken.

Journalisten doelwit van geweld tijdens boerenprotest

Tijdens het boerenprotest in maart werden heel wat collega's van BRUZZ, VRT NWS en VTM het doelwit van agressie. De pers werd bekogeld en camera's werden afgepakt. Een BRUZZ-journalist werd zelfs fysiek aangevallen. 'Een trieste primeur die noch de persvrijheid noch de kern van de discussie over het Europese landbouwbeleid ten goede komt', [zegt BRUZZ-redactiechef Koen Cypers](#). VVJ laat in een [tweet](#) weten dat geweld tegenover journalisten niet kan. Ze maant de boeren aan om de pers zijn werk te laten doen.

Intimidatie vanwege 'tScheldt houdt aan

Eind maart krijgt journalist Jan Stevens andermaal een ingebrekestelling in zijn bus vanwege de satirische website 'tScheldt. De actie maakt deel uit van een kruistocht die al zeer lang duurt. Zie eerder voor gezamenlijk [VVJ-statement](#). Medio april maakt Stevens ook melding van doodsbedreigingen op X vanuit extreemrechtse hoek.

Humo en Stevens zijn niet de enige collega's die gevisieerd worden. Ook collega's van De Standaard en De Morgen Mark Eeckhaut, Christoph Meeussen en Bruno Struys worden door de mangel gehaald ('tScheldt-artikel van 2 februari 2024, tweets van 15 april en 29 april 2024 ...).

Anonieme haatspraak online: rapporteren maar

Het internet kraakt onder anonieme haatspraak. In een tweet roept journalist Kasper Goossens op om een akelige, anonieme tweet te rapporteren. In de tweet is sprake van 'hoernalisten' en Neurenberg-processen 2.0 voor de pers. VVJ vestigde meermaals de aandacht op het risico van zelfcensuur bij anonieme intimidatie. Ze wijst op de noodzaak van een bevel tot identificatie in burgerlijke procedures. Dat laat toe de anonimiteit van de trol op te heffen en hem op het matje te roepen in een burgerlijke zaak, iets wat in tegenstelling tot de buurlanden nog niet kan in België. Meer info over deze waarborg in het [VVJ-memorandum](#).

'Apache moet opgedoekt worden'

Via het Apache-formulier loopt volgende anonieme mail binnen: 'Even ter info, na 9/6 zal uw terreur-leugenclubje (sic) opgedoekt worden ...'. Het opgegeven mailadres is 'parabellum@loser.links'. 'Parabellum' verwijst volgens Wikipedia naar een bepaald kaliber patroonmunitie voor pistolen en pistoolmitrailleurs.

Pers toegang ontzegd tot conservatief congres in Boedapest wegens 'te woke'

In april kreeg VRT NWS te horen [niet welkom te zijn op het Europese CPAC-congres in Boedapest](#), omdat het nieuwsmedium als 'te woke' wordt beschouwd.

De organisatoren gaven nog mee dat VRT in de toekomst welkom is, mocht de organisatie 'minder woke' worden. Ook andere media, waaronder NOS en de Volkskrant, werden om dezelfde reden geweerd.

VVJ hekelt intimidatie bij huiszoeking Koerdische mediabedrijven

In een [statement](#) veroordeelt VVJ de intimidatie bij de huiszoeking van 22 en 23 april in de gebouwen van de Koerdische zenders STERK TV en Medya Haber in Denderleeuw. De federale politie voerde de actie uit op verzoek van het Franse antiterrorismeparket in verband met de financiering van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK).

De Koerdische mediabedrijven hekelen het machtsvertoon waarmee de huiszoeking gepaard ging. De VVJ van haar kant wijst op de strenge voorwaarden voor inmenging in de persvrijheid in België en roept op tot opheldering over de gebeurtenissen.

Politici hebben een voorbeeldfunctie

Opeenvolgende persveilig.be-jaarrapporten betreuren de trend dat politici en woordvoerders journalisten framen op sociale media. Verontrustend is dat dit verhaal ook uitdijt naar centumpartijen. Net als de politiek heeft ook de pers een cruciale functie in een democratie.

Pro-Russische hackers vallen Belgische media aan voor verkiezingen

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen viseerden pro-Russische hackers van de groep NoName057(16) websites van verschillende Belgische mediabedrijven, waaronder De Standaard, Het Nieuwsblad en persagentschap Belga. Deze aanvallen, voornamelijk uitgevoerd via DDos-technieken, veroorzaakten grote hinder, waardoor de website van Belga meer dan een uur offline was. [Eerder die week werd ook de site van de Raad voor de Journalistiek bestookt.](#)

Rechter verwerpt klacht van voetbalclub Anderlecht tegen Humo-journalist wegens reputatieschade

Voetbalclub RSC Anderlecht spande een rechtszaak aan tegen Humo-journalist Jan Hauspie vanwege zijn artikel 'Mauve malaise: de diepe crisis bij Anderlecht', waarin hij de problemen binnen de club aan de kaak stelt. RSCA Anderlecht beschuldigde Hauspie van reputatieschade, maar de Brusselse rechtbank verwierp op 15 april in scherpe bewoordingen de klacht van de club.

De rechter oordeelde dat de procedure bedoeld was om de journalist te intimideren. Hoewel het vonnis kenmerken vertoont van een SLAPP (Strategic Lawsuit Against Public Participation of een intimiderende, nutteloze rechtszaak, nvdr), kwam er geen formele veroordeling wegens tergend en roekeloos geding. Dit omdat Hauspie geen tegenvordering had ingesteld op basis van artikel 780bis van het Gerechtelijk Wetboek. Een [analyse](#) van Professor emeritus Dirk Voorhoof van de UGent vind je op [journalist.be](#).

GvA-reporter voelt zich geïntimideerd na verdachte situatie voor zijn woning

GvA-reporter David Van Turnhout deed aangifte bij de politie na een verontrustende ervaring voor zijn woning op zondag 16 juni 2024. Vanuit zijn woonkamer op de eerste verdieping zag hij een zwarte Mercedes traag voorbijrijden, met twee personen die gefocust leken op zijn woning. De bestuurder opende het raampje, zodat de passagier foto's kon maken van het huis met een gsm.

Toen de bestuurder merkte dat de journalist hen in de gaten hield, reden ze snel door. Van Turnhout, die in het verleden gevoelige artikelen publiceerde, voelt zich geïntimideerd en vermoedt dat de situatie mogelijk verband houdt met zijn werk. Daarom deed hij preventief aangifte bij de politie en bracht VVJ op de hoogte.

Adjunct-hoofdredacteur van Humo met de dood bedreigd naar aanleiding van column Herman Brusselmans

Als gevolg van een satirische column van Herman Brusselmans in Humo wordt adjunct-hoofdredacteur Matthias Vanderaspolden met de dood bedreigd. De doodsbedreigingen treffen niet enkel de journalist maar ook dienst peuter. In een gezamenlijk [statement](#) noemt de VVJ die intimidatie onaanvaardbaar.

Franstalige journalisten bedreigd na overwinning extreemrechts in Ninove

Na de overwinning van Forza Ninove op 13 oktober kwamen Franstalige journalisten onder druk te staan, meldt [Belga](#). RTBF-reporter Thi Diêm Quach en RTL-journalist Christophe Deborsu werden tijdens de verkiezingsavond verbaal en fysiek lastiggevallen door aanhangers van de partij. Deborsu werd bedreigd omdat hij Frans sprak, en voelde zich genoodzaakt politiebegeleiding te vragen. Ondanks de verkiezingsoverwinning hing er een gespannen sfeer, waarbij de veiligheid van de journalisten in het gedrang kwam.

Uitdijend drugsgeweld treft ook journalisten

'Alweer Bethlehemplein, Sint-Gillis', tweet journalist Pieter Van Maele (De Standaard). Toen hij een [artikel](#) schreef over de overname van het plein door drugsdealers werden hij en zijn fotograaf omsingeld en bruut weggejaagd door dealers.

2024 was een bijzonder woelig jaar. VVJ roept journalisten op om te blijven melden. Een incident overstijgt vaak het individuele, het is tien-tegen-een van sectorbelang en dus maatschappelijk relevant. Melden kan op [persveilig.be](#).

WETSONTWERP TOT REGELING VAN DE PRIVATE OPSPORING

Het wetsontwerp tot regeling van de private opsporing werd in de plenaire vergadering aangenomen op 8 mei 2024. Binnenkort volgt de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 4 stelt dat de beroepsactiviteiten van de journalist niet beschouwd worden als 'activiteiten van private opsporing'. Artikel 57 voegt daaraan toe dat het verboden is informatie in te winnen (of aan de opdrachtgever door te spelen) over journalistieke informatiebronnen in de zin van artikel 3 van de wet van 7 april 2005 tot bescherming van de journalistieke bronnen.

In 2019 bleek eerder al dat projectontwikkelaar Land Invest Group privédetectives had ingeschakeld om journalisten van Apache te schaduwen. Het verbod is een belangrijke extra persvrijheidwaarborg.

VVJ ACADEMY

VVJ Academy is het kenniscentrum van de VVJ, het werd met Vlaamse steun gelanceerd op 1 september 2023. Het zet onder meer in op techvernieuwing in de journalistiek. Het gros van de aandacht gaat daarbij naar kunstmatige intelligentie (meer bepaald genAI). Bijkomend documenteerde VVJ onderzoek en praktijk over XR, kort voor extended reality en een verzamelterm voor AR (augmented reality), MR (mixed reality) en VR (virtual reality).

In jaar 1, dat liep tot eind augustus 2024, verwelkomde VVJ Academy liefst 492 bezoekers op zes bijeenkomsten. Het engageerde daarvoor 25 sprekers uit de sector (freelance of verbonden met 7 mediahuizen) en het onderwijs (5 kennisinstellingen). Het stond in overleg met het Kenniscentrum Mediaonderzoek (Mediapunt). Het publiek van de events was telkens een mix van journalisten of andere functies binnen het mediabedrijf, kennisinstellingen en beleid. Het aanbod werd verspreid via de VVJ-kanalen, via partners waaronder mediahuizen en kennisinstellingen en VAIA.

In het eerste jaar werden vanaf januari volgende bijeenkomsten gehouden:

- 0.1 Workshop 'AI-tools voor researchjournalistiek & factchecking' op 7 maart 2024 in het Huis van de Journalist | 36 bezoekers
Met Amra Dorjbayar (ceo wobby.ai), Luc Van Bakel (journalist vrt nws check) en Simon Van Dorpe (journalist Follow the Money)
- 0.2 Debat 'AI in de journalistiek – revolutionaire hulp of virtuele vervanger?' op 21 maart 2024 op de VUB-campus te Etterbeek | 288 bezoekers
Met Karel Verhoeven (hoofdredacteur De Standaard), Bert Bultinck (hoofdredacteur Knack), Isabel Albers (algemeen hoofdredacteur De Tijd | L'Echo), Karel Degraeve (VRT NWS), Christian Van Thillo (executive chairman DPG Media), Benjamin Dalle (minister van Media), Charlotte Michils (algemeen secretaris VVJ)
- 0.3 Seminar 'Hoe regelen we AI op de redacties?' op 17 april 2024 in het Huis van de Journalist | 30 bezoekers
Met Patrick Lacroix (directeur Belga) en Hannes Cools (assistent professor Universiteit Amsterdam)
- 0.4 Masterclass 'AI-tools voor redactiewerk en multipublishing' op 30 mei 2024 in het Huis van de Journalist | 57 bezoekers
Met Lizzy Bleumers (onderzoeker Thomas More), Elisa Hulstaert (journalist Knack), Nick Dutry (program manager AI Roularta) & Ann Verlinden (onderzoeker Thomas More)
- 0.5 Presentatie survey 'AI in de journalistiek' op 21 juni 2024 in het Huis van de Journalist | 25 bezoekers
Met Stephanie D'haeseleer (onderzoeker UGent), Kristin Van Damme (onderzoeker UGent-imec), Thomas Ooms (onderzoeker Arteveldehogeschool), Milou Vollebregt (NVJ-bestuurder) & Charlotte Michils (algemeen secretaris VVJ)

Met de presentatie van de AI-survey onder leiding van de UGent en de Universiteit van Amsterdam eind juni kreeg het eerste jaar van de VVJ Academy, die met Vlaamse steun verbredend en verdiepend werkt ten opzichte van de reguliere VVJ-werking, een wetenschappelijke fond. Proberen vat te krijgen op een sector in volle ontwikkeling, het is een huzarenstukje. En toch is beschouwing meer dan nodig.

Jaar 1 bracht een begin van antwoord op veel vragen, met jaar 2 wil VVJ Academy verder ontginnen en in partnership visieontwikkeling op het journalistieke vak sturen.

In jaar 2 storten we ons opnieuw op onderzoek, debat en visievorming. De hoofdfocus ligt daarbij op werkgelegenheid. Hoe ons vak verder ontwikkelt en welke keuzes daarbij bovendrijven, dat willen we als beroepsvereniging mee opvolgen en inspireren. Voor het onderzoeksluik werken we opnieuw samen met de UGent (CJS) en Mediapunt Vlaanderen.

Jaar 2 van VVJ Academy ging van start vanaf september 2024 met een driedelige workshopreeks voor freelancers en journalisten werkzaam voor kleine uitgevers. In jaar 1 was gebleken dat met name deze journalisten extra vormingsnoden hadden doordat ze niet zijn ingebed in grote, kapitaalkrachtige structuren die inzetten op ontwikkeling van AI-systemen en vorming. Uiteraard stonden de bijeenkomsten ook open voor andere collega's. In het najaar van 2024 vonden er alvast twee workshops plaats.

Voor de eerste workshop werd met Laurence Vreekamp Nederlandse expertise aangetrokken. Laurens Vreekamp werkt als onafhankelijk onderzoeker, docent en ontwerper met nieuwsredacties, omroepen en universiteiten. In zijn interactieve sessie leerden journalisten experimenteren met AI-tools voor journalistieke doeleinden. Daarnaast maakten journalisten kennis met de mogelijkheden én beperkingen van AI in de journalistiek. Ze leerden ook een eigen AI-model te bouwen in 7 minuten. Het event was eerst geconcipieerd voor 20 deelnemers maar werd door de grote interesse uitgebreid naar zo'n 40 journalisten (en 10 mensen op de wachtlijst).

Sessie 2 ging over 'factchecken in tijden van AI'. Voor de sessie werd talent uit vrt en Knack aangetrokken, Rien Emmery en Lotte Lambrecht. Deze sessie ging over AI-gegenereerd nepnieuws (beeld en tekst) en hoe het *old school* met behulp van klassieke factchecktechnieken te herkennen. Ze bevat een inleidend, meer beschouwend luik en een praktisch deel met casussen. Tegelijk brengt ze een reflectie op gang over de valkuilen voor wie zelf genAI inzet voor journalistiek werk. De bijeenkomst werd bijgewoond door zo'n 50-tal gegadigden.

VVJ Academy wordt uitgebreid gedocumenteerd in de eigen kanalen alsook extern. In de eigen kanalen kan worden verwezen naar De Journalist, onder VVJ Academy op journalist.be, via nieuwsbrieven, socials, ...

Een reflectie op VVJ Academy jaar 1 en een vooruitblik naar jaar 2 vind je op [VVJ Academy: een vooruitblik naar jaar 2 | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

NIEUWSWIJSNEUZEN

ALGEMEEN

In het kader van het project 'NieuwsWijsNeuzen' stond VVJ vanaf 2023 in voor de ontwikkeling en verspreiding de ontwikkeling van De Kindwijzer. De Kindwijzer is een leidraad voor Kinder- en jeugdjournalistiek. De Kindwijzer is onder meer raadpleegbaar op <https://www.journalist.be/nl/over-de-vj/publicaties/eenmalige-uitgaven>.

In eerste instantie lag de focus op de totstandkoming van De Kindwijzer. Zoals gebruikelijk bij de ontwikkeling van persaanbevelingen reikt de inhoudelijke partner daarbij de broodtekst aan. VVJ redigeert vervolgens vanuit journalistenperspectief. Belangrijke vuistregel: de aanbevelingen moeten zichzelf verkopen. Voor de gebruiker-journalist moet onmiddellijk duidelijk zijn waarom de aanbevelingen nodig zijn. Verder moeten de aanbevelingen beantwoorden aan journalistieke standaarden.

Beknoptheid en heldere communicatie zijn hier ordewoorden. De aanbevelingen werden teruggekoppeld naar de raad van bestuur van de VVJ. Zoals steeds is het bij de ontwikkeling van persaanbevelingen zoeken naar *common ground*, elke partner vertrekt immers vanuit zijn eigen denkkader en prioriteiten. Het doel is echter steeds: komen tot een document waar beide partners – in casu VVJ en KeKi – kunnen achter staan. Het eindresultaat is een document van 30 pagina's dat zowel in print als digitaal ontsloten wordt.

Na oplevering werd de Kindwijzer gepresenteerd op donderdag 1 februari 2024 in het Huis van de Journalist, in de Brusselse Zennestraat. Dit gebeurde in aanwezigheid van de Vlaamse minister van Media en Jeugd Benjamin Dalle, onderzoeker over (jeugd)media en desinformatie Kristin Van Damme (UGent), hoofdredacteur van StampMedia Marjorie Blomme en stafmedewerker van KeKi Simon Truwant. In navolging van de Kindwijzer was er vervolgens de workshop kindwijze journalistiek met Sonja Verbaarschott, chef NOS Jeugdjournaal, en Simon Truwant. Die vond plaats op dinsdag 27 februari 2024, eveneens in het Huis van de Journalist. De bijeenkomst had een praktische insteek en focuste op thema's, invalshoeken en formats.

De Kindwijzer werd verspreid in print (De Journalist) naar enkele duizenden journalisten in hoofdberoep, enkele honderden journalistieke bijberoepers en enkele honderden studenten en docenten van bachelor- en masteropleidingen in de journalistiek. Zoals hoger aangegeven is De Kindwijzer te vinden op het vernieuwde [journalist.be](https://www.journalist.be). Eind juni – 20 juni 2024 – stond VVJ ook in voor een workshop en analyse op maat op basis van De Kindwijzer bij BRUZZ (BRUZZKet).

ANDERE AANBEVELINGEN VOOR JOURNALISTEN

VINDPLAATS: [HTTPS://WWW.JOURNALIST.BE/NL/OVER-DE-VVJ/PUBLICATIES/EENMALIGE-UITGAVEN](https://www.journalist.be/nl/over-de-vvj/publicaties/eenmalige-uitgaven)

VVJ werkte in 2024 mee aan tal van aanbevelingen voor correcte en genuanceerde berichtgeving. Naast aanbevelingen was er ook ruimte voor opinie. VVJ nam ook deel aan events waarop aanbevelingen werden voorgesteld of waarop werd gediscussieerd over de wenselijkheid van aanbevelingen.

DEELNAME AAN VLESP MEDIA AWARD: UITREIKING OP 19 NOVEMBER 2024

VLESP is het Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie. Met VLESP en de Raad voor de Journalistiek heeft VVJ aanbevelingen uitgewerkt over hoe journalisten op een veilige manier kunnen berichten over het thema 'zelfmoord'.

Op 19 november 2024 nam VVJ deel aan een VLESP-event waarop de VLESP Media Award werd uitgereikt. Die award wordt uitgereikt aan mediamakers die suïcide(preventie) op een taboedoorbrekende en ondersteunende manier in de media brengen. De uitreiking ging gepaard met een panelgesprek waarin kritisch gereflecteerd werd op aanbevelingen. VVJ maakte deel uit van het panel.

CHARTER DESTIGMATISERING GEESTELIJKE GEZONDHEID IN DE MEDIA

Op 9 september werd het Charter destigmatisering geestelijke gezondheid in de media gelanceerd in het bijzijn van de minister van Media Benjamin Dalle en de minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke. Ook het kabinet van de Vlaamse minister van Welzijn Hilde Crevits was vertegenwoordigd.

Het charter bevat tien aanbevelingen voor stigmavrije berichtgeving. Het is een publicatie van de Staten-Generaal Geestelijke Gezondheid (SGGG), de Vlaamse Vereniging Psychiatrie (VVP) en VVJ.

Het charter kan geraadpleegd worden op [Mediacharter tegen stigmatisering van psychische kwetsbaarheid voorgesteld | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

BERICHTGEVING OVER DRUGS

Op initiatief van de Vlaamse minister van Media en in overleg met de Vlaamse minister van Welzijn Hilde Crevits werkte het Vlaams expertisecentrum voor alcohol en andere drugs (VAD) met de VVJ zes vuistregels uit voor een correcte berichtgeving over drank en drugs. Dit zonder gebruik van drank en drugs te normaliseren of mensen te stigmatiseren.

De aanbevelingen voor journalisten kunnen gedownload worden op [Berichten over drank en drugs: aanbevelingen voor journalisten | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

VERSLAGGEVING OVER VLUCHTELINGEN: LEIDRAAD

Asiel en migratie zijn en blijven actuele thema's, die veel maatschappelijk debat losmaken. Correcte en genuanceerde berichtgeving is dan ook essentieel om verwarring en polarisatie tegen te gaan.

De VN-Vluchtelingenorganisatie (UNHCR) coördineert hulpacties over de hele wereld om mensen op de vlucht te beschermen. UNHCR zet zich in om levens te redden, de rechten van vluchtelingen en staatlozen te vrijwaren en een betere toekomst voor hen op te bouwen. In dat kader pleit de organisatie ook voor een accurate verslaggeving over en portrettering van vluchtelingen en asielzoekers in de media. Een eenvoudige woordkeuze maakt soms een groot verschil.

Daarom hebben UNHCR en de VVJ een brochure gemaakt met praktische tips voor journalisten. Het gaat om een actualisering van het document dat de VVJ en UNHCR in 2018 al hebben gepubliceerd.

De leidraad kan je terugvinden op <https://www.journalist.be/sites/default/files/2024-02/2023-UNHCR-Media-Dutch-screen.pdf>.

EUROPESE DAG VAN HET SLACHTOFFER: OPINIESTUK OVER TACTVOL BERICHTEN

Naar aanleiding van de Europese dag van het slachtoffer, die jaarlijks op 22 februari valt, kruipt Kristof Aerts van het Antwerpse parket in zijn pen. Zijn opinie kan gelezen worden op <https://www.journalist.be/nl/nieuws/europese-dag-van-het-slachtoffer-opinie>.

INTERVIEW IN DE JOURNALIST #253 OVER DE IMPACT VAN BERICHTGEVING OVER VERKEERSONGEVALLLEN

In hun masterproef met aanbevelingen voor berichtgeving over verkeersongevallen roepen Lies Wijns en Olivier Danckaers van de opleiding Journalistiek aan de KU Leuven journalisten op 'om zich bewust te zijn van de impact die berichtgeving rond aanrijdingen in het verkeer kan hebben.'

'Weeg steeds de maatschappelijke relevantie ervan af en breng het niet als het niet nodig is. Behandel dergelijke berichtgeving ook niet als een fait divers en vermijd ze te verspreiden in telexstijl.' Ze pleiten er ook voor dat elke redactie een vaste contactpersoon of aanspreekpunt aanstelt, een ervaren en empathische journalist bij wie nabestaanden terecht kunnen.

OVER DE VVJ

VVJ is kort voor Vlaamse Vereniging van Journalisten. VVJ is de beroepsvereniging van de in Vlaanderen actieve journalisten. De meerderheid van de VVJ-leden is erkend beroepsjournalist en beschikt over officiële persdocumenten. Daarnaast zijn meer en meer journalisten in bijberoep VVJ-lid.

VVJ behartigt de professionele, sociale en intellectuele belangen van de Vlaamse journalisten. Ze waakt mee over het beroepsstatuut dat wordt toegekend door twee onafhankelijke erkenningscommissies. Ze staat in voor de administratieve afwikkeling van de erkenningsbeslissing. Daarnaast focust VVJ onophoudelijk op de inkomenspositie van journalisten en hun arbeidsvoorwaarden, persvrijheid en zelfregulering, auteursrechten, en nog veel meer.

Samen met haar Franstalige zusterorganisatie vormt VVJ de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB), uit wiens schoot ze in 1998 is ontstaan. Terwijl de AVBB optreedt wanneer federale belangen in het geding zijn – denk aan de wet op het beroepsstatuut, de verhoudingen met politie en justitie of de journalistieke auteursrechten – dan schiet de VVJ in actie wanneer Vlaamse dossiers op tafel liggen – voorbeelden hiervan zijn het omroepbeleid, de overheidssteun aan de pers en de aanvaarding van stagiair-beroepsjournalisten.

Op het Europese niveau staat VVJ in nauw overleg met de Europese Federatie van Journalisten (EFJ).

VVJ is gehuisvest in de Zennestraat 21, 1000 Brussel.

Je bereikt ons telefonisch op 02 777 08 40 of via mail op info@journalist.be.

Meer info over VVJ vind je op [Over de VVJ | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

SAMENWERKING

Participatie in de Strategische Adviesraad voor Media (SARC)

Bachelor- en masteropleidingen journalistiek: gastcolleges en uitwisselingen met studenten, deelname aan stuurgroepen onderzoeksprojecten

EFJ-expertengroepen en -events

Deelname aan het Mediarte-overlegplatform grensoverschrijdend gedrag

Deelname aan de stuurgroep van de Expertendatabank en webinar

Stichtend lid van En-gaje, opvang van gevluchte journalisten en werkbegeleiding

Samenwerkingsverband met VVJ en Franstalige zusterorganisatie AJP, Residence Palace - International Press Centre, International Press Association (API), European Federation of Journalists (EFJ), International Federation of Journalists (IFJ), United Nations Regional Information Centre for Western Europe (UNRIC), Institut fédéral pour le Développement durable / Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (IFDD / FIDO): 3 ontbijtbriefings voor journalisten over klimaatverandering

Participatie in de Belgische anti-SLAPP-werkgroep

VVOJ-conferentie 2024: panelsessie VVJ, NVJ en onderzoekscollectief SPIT over 'bulletproof freelancen' op 15 november 2024

Deelname aan dialoog over de rechtsstaat op initiatief van het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM)

...

COMMUNICATIE

DJ

De Journalist is het tweemaandelijks magazine van VVJ. Het neemt je mee op een reis door de sector. Lezers vinden er een stevige brok informatie en duiding over het statuut van de journalist en de ontwikkelingen in het vak.

De meeste nummers zijn vrij downloadbaar op [De Journalist | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#). De laatste nummers zijn enkel toegankelijk via een login. Leden-journalisten ontvangen het magazine automatisch, maar ook andere geïnteresseerden kunnen een abonnement nemen op De Journalist. Meer info daarover vind je op [De Journalist | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#).

UITWISSELING MET VILLAMEDIA

VVJ trok eind vorig jaar een vernieuwingsoperatie van De Journalist op gang. Zo was er onder meer een brainstorm met Chris Helt, de hoofdredacteur van Villamedia in Nederland.

Al die frisse ideeën, vormelijk en inhoudelijk, werden anno 2024 geïmplementeerd. De bestaande pennen werden uitgebreid met nieuwe, diverse pennen.

STIJLBOEK VOOR DE JOURNALIST

VVJ ontwikkelde een stijlboek voor De Journalist met een aantal taalafspraken voor de auteurs. Dat kan je downloaden op [De Journalist stijlboek.pdf](#).

WEBSITE

VVJ heeft 3 websites: [journalist.be](#), [journalistenloket.be](#) en [persveilig.be](#). Journalist.be geldt als moedersite. Op deze site kunnen lezers info vinden over essentiële aspecten van het journalistenbestaan en de werking van de VVJ. Ze bevat een open gedeelte en een *members only*-deel. In 2024 werd de inhoud van de twee andere websites [journalistenloket.be](#) en [persveilig.be](#) afgestemd op het compleet vernieuwde [journalist.be](#). Journalistenloket.be is encyclopedisch van inslag en wijdt onder meer uit over alle mogelijke aspecten van het freelance bestaan. Persveilig.be zoomt in op veiligheid van journalisten. Ze bevat onder meer een meldpunt voor incidenten tegen journalisten.

NIEUWE MOEDERSITE JOURNALIST.BE

De moedersite [journalist.be](#) werd in januari 2024 van top tot teen verfrist. De look en feel werd moderner en strakker en het geheel werd overzichtelijker gemaakt. Op de homepage kan je terecht voor de laatste nieuwtjes, de meest recente vacatures, opleidingen en een feed van LinkedIn-posts. Bovendien kan je er ook meteen doorklikken naar het laatste nummer van De Journalist. Nieuw daar is dat je niet alleen een pdf van De Journalist kan downloaden maar het nummer ook kan bekijken in een flipbook. Op de homepage is ook een zoekfunctie voorzien, een handige nieuwigheid. De site heeft vier onderdelen: 'Lid worden – persdocumenten', 'Werken als journalist', 'Journalistendatabank' en 'VVJ Academy'.

Daarnaast kan je op journalist.be nog steeds een overzicht van de Vlaamse mediahuizen (met contactgegevens) en van de journalistieke opleidingen in Vlaanderen vinden. Ben je op zoek naar de contactgegevens van specifieke journalisten, dan kan je terecht in de Journalistendatabank.

SOCIALS

VVJ is actief op twee socialemediakanalen: LinkedIn en X. Door de focus op betaalde functies, algoritmische voorkeuren en de wildgroei aan desinformatie heeft VVJ eind 2024 beslist om niks meer te posten op X en de alternatieven te verkennen. In 2024 kende VVJ een spectaculaire groei op LinkedIn, een netwerk dat voornamelijk gericht is op vakmensen en in die zin zeer relevant voor journalisten. Op de LinkedIn-pagina van VVJ kan je terecht voor nieuws, opleidingen en inhoudelijke posts. Volg VVJ op: <https://www.linkedin.com/company/vlaamse-vereniging-van-journalisten>

JOURNALISTENZAKBOEKJE

Met het Journalistenzakboekje heb je allerlei basisinformatie over journalistiek bij de hand. Van info over je erkenning als beroepsjournalist tot een overzicht van de belangrijkste nieuwsmedia in Vlaanderen. Van de lijst van voordelen van het VVJ-lidmaatschap tot de Code van de Raad voor de Journalistiek. Van de belangrijkste wetsbepalingen in verband met persvrijheid en journalistieke aansprakelijkheid tot een jaarkalender.

WHO IS

RAAD VAN BESTUUR

De samenstelling van de raad van bestuur kan je vinden op [7 nieuwkomers in de VVJ-raad van bestuur | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#)

PERSONEEL

Het secretariaat telt 4 personeelsleden: Charlotte Michils (algemeen secretaris VVJ/AVBB), Beny Bechler (financieel en kantoorverantwoordelijke), Frank Geeraert (medewerker administratie) en Steve Van Herpe (communicatiemedewerker). Vanaf januari 2025 wordt de ploeg tijdelijk versterkt met een communicatie- en projectmedewerker in het kader van VVJ Academy, Hans Dierckx.

BIJLAGEN

Memorandum 24-29: ['24-'29: VVJ/AVBB-verkiezingsmemorandum | Vlaamse Vereniging van Journalisten](#)

VLAAMSE VERENIGING VAN JOURNALISTEN
VZW ERKEND ALS BEROEPSVERENIGING